

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o **maloleté deti L. K., nar. X. a T. K., nar. X.**, bývajúcich u matky, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny M., deti rodičov J. K., bývajúcej vo V., t.č. bývajúcej v K. a J. K., bývajúceho v P., zastúpeného JUDr. I. D., advokátkou so sídlom v M.M., **o zníženie výživného na maloleté deti**, vedenej na Okresnom súde M. pod sp. zn. 20 P 213/2010, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 24. mája 2011 sp. zn. 8 CoP 41/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd M. rozsudkom z 11. februára 2011 č.k. 20 P 213/2010-66 návrh otca na zníženie výživného na maloletého L. K., nar. X. a na mal. T. K., nar. X. v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodol tak po zistení, že nedošlo k zmene pomerov otca maloletých, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie otca rozsudkom z 24. mája 2011 sp. zn. 8 CoP 41/2011 rozsudok okresného súdu potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd

sa v plnom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, na ktorých spočíva jeho rozhodnutie a v podrobnostiach odkázal na podrobné odôvodnenie jeho rozhodnutia. Keďže odvolateľ neuviedol žiadne také okolnosti, ktoré by neboli známe v čase rozhodovania súdu prvého stupňa, odvolací súd nezistil dôvody pre zmenu rozsudku súdu prvého stupňa. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil poukazom na § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol otec maloletých detí dovolaním, v ktorom uviedol, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Namietal, že odvolací súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, keď pri rozhodovaní o jeho návrhu na zníženie výživného nevzal do úvahy, že mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť na ďalšie maloleté dieťa. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že nedošlo k žiadnemu výraznému nárastu (poklesu) príjmu oboch rodičov a ani k zmene ich celkových majetkových pomerov, za jedinú podstatnú zmenu považoval ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca k osvojenej dcére svojej priateľky k maloletej L. K.. Odvolací súd zároveň uviedol, že na túto novú skutočnosť nemohol prihliadnuť, nakoľko otec si musel byť vedomý právnych následkov z toho vyplývajúcich. Podľa názoru dovolateľa súd prvého stupňa nebol oprávnený posudzovať dôvody osvojenia maloletej L., pretože o osvojení súd rozhodol v inom konaní. Maloletá L. je dcérou jeho družky, s ktorou žije v spoločnej domácnosti a s ktorou majú spoločnú dcéru M.. Bolo by v rozpore s dobrými mravmi, aby otec v spoločnej domácnosti vyživoval iba jednu dcéru len preto, že je jej biologickým otcom a druhému dieťaťu neprispieval na výživu, lebo nie je jeho vlastné, keďže podľa § 92 ods. 1 Zákona o rodine osvojiteľia majú pri výchove detí rovnakú zodpovednosť a rovnaké práva a povinnosti ako rodičia. Z uvedených dôvodov žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Matka maloletých detí vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že prvostupňový aj odvolací súd správne posúdili skutkový a právny stav veci, dovolanie otca preto považuje za nedôvodné. V ďalšej časti sa vyjadrila k výške nákladov uvádzaných otcom a k výške jeho príjmov.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozsudok odvolacieho súdu je správny, určené výživné pre maloleté deti je primerané ich veku a potrebám a je v možnostiach otca platiť takto určené výživné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený v súlade s ustanovením § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ďalej proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), a napokon proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V ustanovení § 238 ods. 4 Občiansky súdny poriadok zakotvuje zásadu, že dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených Zákonom o rodine (výnimku z tejto zásady predstavujú rozsudky o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení).

V preskúmvanej veci je predmetom konania návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti. Išlo tu teda o takú vec upravenú Zákonom o rodine, na ktorú sa nevzťahuje výnimka v zmysle § 238 ods. 4 O.s.p. Vychádzajúc z toho je opodstatnený záver, že dovolaním otca napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vykazuje znaky rozsudku, v prípade ktorého je procesná prípustnosť dovolania vylúčená ustanovením § 238 ods. 4 O.s.p.

Vzhľadom na obsah dovolania a tiež zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 242 ods. 1 O.s.p. skúmal dovolací súd, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Je potrebné uviesť, že ak v konaní došlo k niektorej z uvedených väd, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak tento opravný prostriedok neprípustný (viď napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 11/1998 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998).

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až f/ O.s.p. nenamietal a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Otec maloletých detí v dovolaní vyslovil nespokojnosť s právnym posúdením veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne

ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadne) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003). I keby teda tvrdenia dovolateľa o založení rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení otázky zníženia výživného na maloleté deti v ním navrhovanom rozsahu boli prípadne aj opodstatnené, dovolateľom vytýkaná okolnosť by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie otca podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné. So zreteľom na to jeho mimoriadny opravný prostriedok odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní nebol otec úspešný. Dovolací súd nepriznal ostatným účastníkom dovolacieho konania náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nebol podaný návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. decembra 2011

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková